

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II (Україна)
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в м. Освенцім (Республіка Польща)

**VI МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ**

Збірник тез доповідей

29 березня 2022 р.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Mukachevo City Council
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)**

**VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

29 March 2022

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц., Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У. В. – Ph.D. ст. викл., Михальчинець Г. Т. – ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 29 березня 2022 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. – 213 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

© Мукачівський державний університет, 2022

UDC 336.13.025.12(477)(043.2)
F59

*Recommended for distribution through Internet by
Scientific and Technical Council
of Mukachevo State University
(Minutes № 4 of 18.04.2022)*

Program Committee:

Shcherban Tetyana – Rector of Mukachevo State University, Doctor of Psychology, Professor.

Joanna Stuglik – Dyrektor Instytutu Zarządzania i Inżynierii Produkcji, Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim.

Hoblyk Volodymyr – the first Vice-rector of Mukachevo State University, Doctor of Economic Sciences, Professor.

Kobal Vasyl – Vice-rector on scientific and pedagogical work, Mukachevo State University, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate professor.

Gerz Miroslav – the initial budget department of the financial department of the executive committee of the Mukachevo City Council.

Chernychko Tetiana – Head of the Department of Finance, Mukachevo State University, Doctor of Economics, Professor.

Organizational committee:

Stehney M. I. – doctor of ec. sc., prof; Nesterova S. V. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Hladynets N. Y. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Lintur I. V. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Petrychko M. M. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Bratyuk V. P. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Rosola U. V. – Ph.D., senior lecturer; Myhalchynets G. T. – senior lecturer.

F59 Financial regulation of changes in the economy of Ukraine: the collection of abstracts of VI International Scientific Internet Conference, Mukachevo, 29 March 2022. – Mukachevo, Mukachevo State University, 2022. – 213 p.

The main purpose of the conference is to discuss and search for solutions of urgent problems via implementation of financial regulatory changes in Ukraine's economy, the exchange of research experience and publication of the results. Submitted materials contain methodological and methodical approaches that may attract the attention of a wide variety of experts.

Organizing committee considers it appropriate to mention that not all the statements and conclusions of some authors are unconditional. However, they consider it possible to post them for discussion.

The editorial board is not responsible for the accuracy of statistical and information data, content quality and manuscripts' design (stylistic, spelling errors, etc.), and preserves the right not to share the views of some authors on certain issues discussed at the conference.

ЗМІСТ

Секція 1. Особливості розвитку фінансово-кредитної системи в сучасних умовах	
БЕЗРОДНА О. С., ОГОРОДНЯ Є. М. Інформаційно-аналітична система дотримання умов належної обачності у контрагентських відносинах з банками	8
БРАТЮК В. П. Сучасні реалії ринку майнового страхування	11
БРАТЮК В. П., ШЕРШУН В. В. Кібер-страхування як сегмент страхового ринку	13
ВЕЛИКИЙ Р. І. Структура управління конкурентоспроможністю фермерських господарств	16
ВОВЧАК О. Д., АНДРЕЙКІВ Т. Я. Вплив банківських ризиків на фінансову стійкість банківської системи	17
ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., БИЧКОВА К. С. Валютна лібералізація: переваги та недоліки	19
ГНІДИН Т. Р. Сучасний стан безготівкових розрахунків в Україні	21
ГОЛОВАЧКО В. М., ГОЛОВАЧКО В. В. Поняття та класифікація системи безготівкових розрахунків	25
ГРАБ Ю. Ю. Необхідність страхового захисту в сучасних умовах	28
ЛНТУР І. В. Роль банківських інновацій в системі забезпечення конкурентоспроможності банків	30
НЕСТЕРОВА С. В., КОПЧА В. В. Вплив військових дій на банківську систему України: сьогодення та майбутнє	32
ПЕТРИЧКО М. М. Розвиток органів адміністрування в Україні	35
ПЕТРИЧКО М. М., ХЛАНТА В. В. До питання податків в умовах воєнного стану	38
РУЩИШИН Н. М., МУТЯН І. Є. Капітальне інвестування в Україні: джерела фінансування та проблеми здійснення	40
СКУБА А. М. Проблеми сучасного страхового ринку та шляхи модернізації	42
ЧАЙКОВСЬКА М. П., СТОЯНОВ В. М. Напрямки впливу ефективного ризик-менеджменту на фінансову стійкість банківської системи	45
ЧУЙ І. Р., ГОЛДАК С. М., ДУМА О. І. Економіко-математичне моделювання рівня податкової безпеки	48

Секція 2. Концептуальні засади формування менеджменту і маркетингу в умовах кризової економіки

БОРА Н. Ю. Комерційна діяльність торговельного підприємства в умовах маркетингової орієнтації	52
БАБІЧ В. В., МАКСИМЕНКО Д. В. Економічний аналіз в системі управління підприємством	55
ВЛАСЮК Н. І. Переваги застосування програмно-цільового планування розвитку територій	57
ІРТИЩЕВА І. О., РОМАНЕНКО С. С. Національні особливості організаційно-управлінської системи розвитку спортивно-оздоровчої діяльності	60
КОГУТ В. А. Соціальна відповідальність та зміна контент-стратегії ІТ компаній в LINKEDIN у період російсько-української війни	62
КОЗИК І. М. Структурні перетворення в умовах становлення постіндустріальної економіки: світовий досвід	64
ЛИЗАНЕЦЬ А. Г. Управління економічною стійкістю підприємства	66
ЛІБА Н. С. Світовий досвід реалізації регіональної промислової політики	70
НЕЧИТАЙЛО В. В. Виклики для фермерських господарств у воєнний період	73
ОБЦЬКИЙ А. А. Маркетингова політика в умовах кризової економіки як інструмент підтримки капіталізації підприємств	74

ПРОСКУРА В. Ф. Сучасні підходи до створення системи аналітичного забезпечення управління підприємством	77
ПУГАЧЕВСЬКА К. Й. Внутрішня торгівля в умовах глобальної нестабільності	80
РЕЙС Т. Т., КАМПОВ Н. С. Транскордонне співробітництво регіонів України: пріоритетні напрями розвитку	82
РИБЧАК В. І. Логістичні підходи до організації збутової діяльності підприємства	85
РУЩИШИН М. О. Управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств та шляхи підвищення їх ефективності	88
РОСОЛА У. В., РОСОЛА О. А. Актуальність маркетингу впливу в сучасних умовах	91
СТАХІВ О. В. Концептуальні засади менеджменту системного розвитку	93
СТЕГНЕЙ М. І., НЕЙМЕТ В. В., КОВАЧ В. В. Дослідження емпіричних проявів трансформаційних процесів економіки в умовах інклюзивного зростання	95
СТЕГНЕЙ М. І., КРАМАРЕНКО І. С., КОЗИК Я. Я. Економічні аспекти розвитку спортивно-оздоровчої сфери	98
СТЕГНЕЙ М. І., КУЦИНА В. В. Громадський активізм та волонтерство в системі виміру соціального капіталу	101
СТЕГНЕЙ М. І., ШЕРШУН В. В. Підвищення рівня соціалізації територіального розвитку економіки	103
ЧЕРНИЧКО Т. В., КУЧЕРЯВА Д. В. Стратегічні аспекти розвитку підприємств малого та середнього бізнесу	106
ЧЕРНИЧКО С. Ф. Розвиток ринку товарів побутової хімії в Україні	110
ШЛАПАК М. О., ШЛАПАК В. О. Аналіз структури підприємств за видами економічної діяльності Закарпатської області	113

Секція 3. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

АГАПЧУК Б. Ф. Бухгалтерський облік в Україні після розпаду СРСР	116
КОРОЛЬЧУК І. І. Проблеми та перспективи обліку електронних грошей	118
КРОЧАК О. І. Історія зародження бухгалтерського обліку і оподаткування в Україні	120
МОНІЧ Н. О. Історичні ретроспективи становлення і розвитку основних форм бухгалтерського обліку	122
МОРОЗОВА А. М. Обґрунтування передумов переоцінки об'єктів оренди державного сектору	124
ОВОД Л. В., БУГА Є. Р. актуальні питання обліку витрат, доходів та фінансових результатів сучасних умовах	126
РЕСЛЕР М. В., ОСТАП'ЮК Н. А., КЛИМОВИЧ Д. А. Облік фінансових інструменти у кризовому управлінні компанії	129
СЕРЕВЕТНИК О. В. Особливості організації та напрями удосконалення обліку взаєморозрахунків з постачальниками	132
ЦІЦЬКА Н. Є, МАЛЕЦЬКА О. І. Модель інтегрованого обліку праці та її оплати в аграрних підприємствах України	135

Секція 4. Фінансове регулювання економічних процесів

БОЙКО Є. О., ЛЕВКОВСЬКА Л. В., СТЕГНЕЙ М. І. Проблеми збалансованого функціонування сталого агровиробництва	139
ВАСИЛЬЦІВ Т. Г., ШОПСЬКА Ю. К. Регулювання фінансової безпеки сектора малого підприємництва	142
ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., ГНІДИН Т. Р. Перспективи розвитку віртуальних банків в Україні	144
ГНАТИШИН Л. Б. Аудит соціальної відповідальності агробізнесу	147

ЛІНТУР І. В., ТОВТИН С. М. Шляхи вдосконалення діагностики проблемних ситуацій та державного регулювання банківського сектору в Україні	150
МЕДИНСЬКА Т. В. Податкові преференції як інструменти стимулювання бізнесу	152
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І. Шляхи оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства	155
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г. Т. Імплементация сучасних методів аналізу у дослідженні фінансового ринку	157
SVITLANA NESTEROVA, VIKTOR PRYSTAYA. Importance of effective and transparent structure of KPI system for the enterprise operation	159
НЕСТЕРОВА С. В., ГОЛУБКА Я. В. Розрахунок облікової вартості довгострокового зобов'язання та амортизації дисконта – методологічний аспект	161
ПАНФІЛОВА Т. О. Проблеми регулювання сфери державних фінансів України	164
ПЕТРИЧКО М. М., ЛИПШЕЙ С. А. До питання економічної безпеки держави	168
РАДЧЕНКО О. Д. Фінансове регулювання заходів продовольчої безпеки	169
ТУЛУШ Л. Д., САМОШКІНА О. А. Фінансово-бюджетне регулювання аграрного розвитку країни	173
СТЕГНЕЙ М. І., МІЛАШОВСЬКА К. Й. Роль та розвиток суспільної статистики	177
ХОМЮК Н. Л. Управління фінансовим забезпеченням інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств	179
ШОВКУН І. А. Фінансові і технологічні передумови післявоєнного відновлення економіки України	182

Секція 5. Фінансові аспекти покращення інвестиційного клімату

БРАТЮК В. П., КОПЧА В. В. Аналіз складу та динаміки інвестиційних ресурсів страхових компаній України	185
КРОПЕЛЬНИЦЬКА С. О. Фінансові та інституційні аспекти розвитку кластерів креативних індустрій у забезпеченні сталого розвитку України	188
МАКСИМЕНКО Д. В. Маркетинговий оперативний аналіз	192
МАТІЙЧУК Л. П., НОВОСАД О. В., ПАВЛОВА О. М. Причини виникнення загроз національній енергетичній безпеці України	194
РОСОЛА У. В., КАНЧІЙ Х. І. Фінансування інноваційної діяльності на сучасному етапі	196
РУДЕНКО В. В. Податкові пільги та їх роль у регулюванні інвестиційних процесів у воєнний період в Україні	198
СТЕГНЕЙ М. І., ВОЛКОВА А. О. Інформація, як важливий інструмент пізнання соціально-економічних явищ і процесів	201
ТІТЕНКО З. М. Інвестиційна привабливість сільського господарства України	203
ФЕЄР О. В. Чинники формування інвестиційного клімату	206
ЧЕРНИЧКО Т. В., МИГОВИЧ А. О. Тенденції та перспективи розвитку підприємств малого бізнесу регіонів України	208
ЧИЗМАР І. І. Підхід до прогнозування потенціалу розвитку кіберспорту	211

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

1. Лупенко Ю.О. Розвиток аграрного сектору економіки України: прогнози та перспективи. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2015. Серія економіка. Випуск 2 (4). Частина 2. С. 30–34.
2. Ménard C. Organization and governance in the agri-food sector: how can we capture their variety? *Agribusiness: An International Journal*. 2018. Vol. 34. No. 1. P. 141-160.
3. Vedung E. *Public Policy and Program Evaluation*. New York: Routledge, 2017. 336 p.

УДК 311

**М. І. СТЕГНЕЙ,
К. Й. МІЛАШОВСЬКА**
Мукачівський державний університет

РОЛЬ ТА РОЗВИТОК СУСПІЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ

На сучасному етапі розвитку людства під словом «статистика» найчастіше розуміють науку, яка вивчає кількісну сторону масових суспільних явищ і процесів із врахуванням їх якісного змісту, місця і часу перебігу. Зараз статистику застосовують у різних сферах суспільного життя: у держуправлінні, у бізнесі, у медицині, у промисловості та сільському господарстві, у соцмережах, у повсякденному житті, тощо [1]

А як статистика розвивалася й удосконалювалася до сьогодення? Як здобула такого важливого значення для суспільства?

Саме слово «статистика» походить з латинської мови від слова «status», що означає стан, становище справ. В 1746 році вчений з Німеччини Готфрід Ахенваль поклав початок основ розвитку науки «статистика» як навчальної та наукової дисципліни, запровадивши у царину науки термін «статистика». Але статистичні записи спостерігають набагато раніше. Наприклад, у Давньому Китаї проводились переписи населення, порівнювалися воєнні можливості країн, фіксувалося майно давніх римлян та ін. Також застосування ранніх статистичних методів простежують у Старому Звіті Біблії (вказана кількість воїнів різних племен). По-математичному цей опис просто зводиться до підрахунку кількості влучань, значень влучань, які записувались в деякій ієрархії. Приблизно з появою перших держав і поклався початок статистичної практики. Першими опублікованими статистичними даними можна вважати глиняні таблиці Шумерського царства (III-II тис. до н.е.). З 8-13 століття сходять ранні роботи арабських математиків і криптографів Золотої Доби по статистиці та ймовірності. Вперше застосовувались методи перестановки та комбінації в книзі «Книга таємної мови» Аль-Халіла, яку автор написав впродовж 717-786 роки, з метою перерахувати

всі арабські слова за голосними й приголосними. Книга «Трактат про дешифрування криптографічних повідомлень» ученого Аль-Кінді стала основою для статистики та криптоаналізу. Ще в 801-873 роки Аль-Кінді докладно описував як використовувати статистичний і частотний аналіз для розшифрування повідомлень. Ранньою статистичною роботою в Європі вважають «Природні та політичні спостереження на списках померлих» Джона Граунта, яку опубліковано аж в 1663 році. Статистичне мислення яке розвивалось в людстві трансформувало й становило потреби держави (лат. *statum*) та засновувало політику, яка базувалася на демографічних і економічних даних, звідси й етимологія «стат-». Завдяки збору й аналізу загальних даних в 19 столітті було розширено область статистики. Нині статистика широко використовується в менеджменті, бізнесі, природничих і соціальних науках. Неповторну історичну цінність має перепис козацьких станів 1649 року, яка була проведена за наказом гетьмана Б.Хмельницького. Так звана ревізія чоловічого населення проводилась з 1782 по 1867 роки [2].

З розвитком теорії ймовірності в 17 столітті було закладено й математичні основи сучасної статистики. Хоча філософ Хуан Карамуель й досліджував поняття ймовірності в середньовічному праві, все-таки теорія ймовірності бере свій початок з азартних ігор. А всім відомий метод найменших квадратів був оснований в 1805 році Андріаном-Марі Лежендром. Про розвиток практичної статистики велике відкриття зробив бельгієць Катле в 19 столітті, цим він зробив великий внесок. На кількості реальних даних він показував стійкість статистичних показників, ввів статистичні показники самогубств і частки самогубств з усіх смертей. У 1910-1920-х роках була друга хвиля відкриттів про статистику. В цих роках вчений Рональд Фішер написав підручники для вивчення дисципліни про статистику по всьому світі. Саме такі його книги стали відомі на весь світ: «Кореляція між родичами в припущенні менделевої спадковості» та «Статистичні методи для дослідження». Зробив багато відкриттів і ввів такі поняття, як достатність, допоміжна статистика та ін. У 1930 році написав у своїй книзі «Генетична теорія природного добору», використовуючи статистичні дані та біологічні ідеї. Провів дослідження про поняття в статевім доборі, про ефект неконтрольованого зв'язку який виник під час еволюції. Остання хвиля удосконалювалася в розширенні роботи Пірсона та Неймана в 1930 роках. Вони ознайомили своїм відкриттям весь світ з таким поняттям як «П роду» статистичної потужності та довірчих інтервалів. У 1934 році Нейман показав, що стратифікований випадковий вибір є методом оцінки частіше ніж цільовий вибір [3].

В сьогоденні статистичні методи застосовують в різних галузях для прийняття рішень, для того, щоб були точні висновки та дані [1]. Сучасний світ полегшив роботу статистів, адже за допомогою комп'ютерних технологій можна проводити великомасштабні обчислення.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>